

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 312/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. I. F., CSc., B., Ing. M. B., B., a G. A., B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. H/2007/00087 a jeho rozhodnutím zo 16. mája 2007, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Sp 32/2007 a jeho rozsudkom z 27. novembra 2007 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 40/2008 a jeho rozsudkom zo 16. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. I. F., CSc., Ing. M. B. a G. A. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2009 doručená sťažnosť MUDr. I. F., CSc., B., Ing. M. B., B., a G. A., B. (ďalej len „sťažovateľky“), ktorá bola podaná na poštovú prepravu 10. septembra 2009 a ktorou namietali porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Obvodného pozemkového úradu v T. (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. H/2007/00087 a jeho rozhodnutím č. k H/2007/00087-035 zo 16. mája 2007 (ďalej aj „rozhodnutie zo 16. mája 2007“ alebo „rozhodnutie obvodného pozemkového úradu“), postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Sp 32/2007 a jeho rozsudkom č. k 13 Sp 32/2007-24 z 27. novembra 2007 (ďalej aj „rozsudok z 27. novembra 2007“ alebo „rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 40/2008 a jeho rozsudkom zo 16. júla 2008 (ďalej aj „rozsudok zo 16. júla 2008“ alebo „rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľky v sťažnosti uviedli:

„Dňa 16. 5. 2007 vydal Obvodný pozemkový úrad v T., ktorý konal v našej veci o uplatnenom nároku na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnosti v zmysle § 3 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z. z., k pozemku pôvodne zapísaného v PK vl. č. 355, ako parc. č. 2240/2, k. ú. B. n. B., rozhodnutie podľa ktorého, ako navrhovatelia a žiadatelia o navrátenie vlastníctva k pozemku nesplňame podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. c, m/ cit. zák. a z tohto dôvodu sa nám nenavracia vlastníctvo k označenému pozemku, ani sa nám nepriznáva právo za náhradu za označený pozemok.

Na základe nami podaného návrhu na preskúmanie potvrdil Krajský súd v Trenčíne rozsudkom vydaným 27. 11. 2007, č. 13Sp/32/2007-24, predchádzajúce rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v T...

Na základe odvolania podaného sťažovateľmi proti rozsudku súdu prvého stupňa z 10. 1. 2008, rozhodol Najvyšší súd SR svojím rozsudkom zo 16. 7. 2008, sp. zn.

6 Sžo/40/2008 tak, že potvrdil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27. 11. 2007, č. k. 13Sp/32/2007-24. V odôvodnení Najvyšší súd SR uviedol, že sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu...

rozsudok vydaný NS SR dňa 16. 7. 2008, č. 6Sžo/40/2008, nebol doposiaľ doručený samotným sťažovateľom, ako účastníkom konania, iba ich zástupcovi, ktorý nie je advokátom. V danom prípade nebol zachovaný zákonný postup pre doručenie rozsudku určený prísl. ust. O. s. p. v dôsledku nesprávneho postupu Najvyššieho súdu SR...“

Sťažovateľky uviedli podrobnú argumentáciu, v čom vidia nesprávnosť právnych a skutkových záverov v rozhodnutí obvodného pozemkového úradu, v rozsudku krajského súdu a rozsudku najvyššieho súdu.

Sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo účastníka MUDr. I. F., Csc., Ing. M. B. a G. A. podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v T. zo 16. 5. 2007, č. H/2007/00087-035... rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 27. 11. 2007 č. 13 Sp/32/2007-24... rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo 16. 7. 2008, č. 6 Sžo/40/2008... a konaniami, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudkov porušené bolo.

2. Rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v T. zo 16. 5. 2007, č. H/2007/00087-035, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 27. 11. 2007 č. 13Sp/32/2007-24, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 16. 7. 2008, č. 6Sžo/40/2008 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie Obvodnému pozemkovému úradu v T.

3. Obvodnému pozemkovému úradu v T. sa zakazuje v konaní č. H/2007/00087 o navrátenie vlastníctva, alebo priznanie finančnej náhrady navrhovateľom za odňaté nehnuteľností, pokračovať v porušovaní základného práva na inú právnu ochranu patriacom navrhovateľom MUDr. I. F., Csc., Ing. M. B. a G. A.

V prípade ak Ústavný súd dospeje k záveru, že nedoručením rozsudku Najvyššieho súdu SR navrhovateľom bolo porušené základné právo sťažovateľiek podľa čl. 46 ústavy na spravodlivý súdny proces a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, sťažovateľky navrhujú, aby Ústavný súd Slovenskej republiky alternatívne vydal nález:

1. Základné právo účastníka MUDr. I. F., Csc., Ing. M. B. a G. A. podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR v konaní č. 6Sžo/40/2008, či postupom Krajského súdu v Trenčíne pri doručovaní rozsudku Najvyššieho súdu SR vydaného dňa 16. 07. 2008 č. 6Sžo/40/2008, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 27. 11. 2007 č. 13Sp/32/2007-24 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Trenčíne sa ukladá doručiť rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16. 07. 2008 č. 6Sžo/40/2008, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 27. 11. 2007 č. 13Sp/32/2007-24 MUDr. I. F., Csc. B., Ing. M. B., B. a G. A., B.“

Sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd ich sťažnosť prerokoval prednostne.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľiek podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že obvodný pozemkový úrad v konaní vedenom o reštitučných nárokoch uplatnených sťažovateľkami rozhodnutím zo 16. mája 2007 nevyhovel týmto reštitučným nárokom.

Na základe opravného prostriedku podaného sťažovateľkami proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu zo 16. mája 2007 predmetné rozhodnutie preskúmal krajský súd a rozsudkom z 27. novembra 2007 ho potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu z 27. novembra 2007 podali sťažovateľky odvolanie, na základe ktorého predmetný rozsudok preskúmal najvyšší súd a rozsudkom zo 16. júla 2008 ho potvrdil.

Sťažovateľky namietali porušenie svojich základných a iných práv postupom obvodného pozemkového úradu v konaní vedenom pod č. j. H/2007/00087 a jeho rozhodnutím zo 16. mája 2007, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Sp 32/2007 a jeho rozsudkom z 27. novembra 2007 a postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6 Sžo 40/2008 a jeho rozsudkom zo 16. júla 2008.

1. K namietanému porušeniu základných a iných práv postupom a rozhodnutím obvodného pozemkového úradu a postupom a rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovateľky napadli postup a rozhodnutie obvodného pozemkového úradu aj postup a rozsudok krajského súdu. Avšak vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a rozhodnutie obvodného pozemkového úradu zo 16. mája 2007, pretože tento bol v dôsledku podaného opravného prostriedku sťažovateľiek preskúmaný krajským súdom. Taktiež ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a rozsudok krajského súdu z 27. novembra 2007, pretože tento bol v dôsledku odvolania sťažovateľiek preskúmaný najvyšším súdom. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k obvodnému pozemkovému úradu a krajskému súdu) odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. K namietanému porušeniu základných a iných práv postupom a rozsudkom najvyššieho súdu

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti poukazovali na to, že rozsudok najvyššieho súdu zo 16. júla 2008 nebol doručený im, ale iba ich splnomocnenému zástupcovi v posudzovanom súdnom konaní, ktorý nebol advokátom. V uvedenom sťažovateľky videli porušenie svojich označených základných a iných práv a aj dôvod, prečo podľa nich rozsudok najvyššieho

súdu nenadobudol právoplatnosť, a tým podľa nich bola zachovaná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Ústavný súd telefonickým dožiadaním, o ktorom bol vyhotovený úradný záznam z 2. októbra 2009, zistil, že rozsudok krajského súdu z 27. novembra 2007 a rozsudok najvyššieho súdu zo 16. júla 2008 nadobudli právoplatnosť 5. augusta 2008 a sťažovateľky boli v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 13 Sp 32/2007 a v odvolacom konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 6 Sžo 40/2008 zastúpené JUDr. L. I. na základe splnomocnenia z 19. novembra 2007.

Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom v rozhodnom období, ako aj v čase rozhodovania ústavného súdu (ďalej len „OSP“) účastník sa môže dať zastúpiť aj ktoroukoľvek fyzickou osobou spôsobilou na právne úkony. Tento zástupca môže konať jedine osobne.

Podľa § 28 ods. 1 OSP zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocnenstvo buď pre celé konanie alebo len pre určité úkony. Podľa odseku 2 plnomocnenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo toto plnomocnenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník. Podľa odseku 3 odvolanie plnomocnenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd.

Podľa § 49 ods. 1 OSP ak má účastník zástupcu s plnomocnenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku sa doručuje iba zástupcovi.

Ústavný súd s poukazom na znenie relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku konštatuje, že nedoručenie rozsudku najvyššieho súdu zo 16. júla 2008 sťažovateľkám za stavu, keď tento rozsudok bol riadne doručený ich splnomocnenému

zástupcovi v posudzovanom konaní, nemôže byť prekážkou nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd konštatuje, že sťažovateľky svojou sťažnosťou podanou na poštovú prepravu 10. septembra 2009 a doručenou ústavnému súdu 14. septembra 2009 namietali porušenie svojich základných a iných práv rozsudkom najvyššieho súdu v čase presahujúcom dva mesiace od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku (5. augusta 2008, pozn.).

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd sťažnosť pri predbežnom prerokovaní v časti smerujúcej proti postupu a rozsudku najvyššieho súdu zo 16. júla 2008 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľiek nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2009